

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18), התשע"א-2011*

1. הוספת פרק ד' בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 36 יבוא:

“פרק ד'2: סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב”

הגדרות 36ט. בפרק זה –

“חברה” – כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999²;

“חוזה כרטיס חיוב”, “לקוח”, “מנפיק”, “נכס”, “ספק” ו“עסקה” – כמשמעותם בחוק כרטיסי חיוב;

“חוק כרטיסי חיוב” – חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986³;

“כרטיס חיוב” – כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, למעט לוחית או חפץ אחר לשימוש חוזר המיועדים רק למשיכת כסף באמצעות מכשירי בנק ממוכנים;

“סולק” – בעל רישיון סליקה;

“סליקה”, של עסקאות בכרטיס חיוב – תשלום לספק של תמורת הנכסים שרכש לקוח מאותו ספק באמצעות כרטיס חיוב, כנגד קבלת תמורת הנכסים ממנפיק כרטיס החיוב, ואם התשלום לספק כאמור נעשה בידי המנפיק – כנגד קבלת תמורת הנכסים ישירות מהלקוח;

“סליקה צולבת”, של עסקאות בכרטיס חיוב – סליקה המבוצעת בידי מי שאינו המנפיק של כרטיס החיוב שבאמצעותו בוצעה העסקה;

“רישיון סליקה” – רישיון כמשמעותו בסעיף 36יא.

36י. לא יעסוק אדם בסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב, אלא ברישיון לפי סעיף 36יא.

36יא. (א) הנגיד רשאי, לפי שיקול דעתו, ולאחר התייעצות עם ועדת הרישיונות, לתת רישיון סליקה לחברה.

(ב) לא ייתן הנגיד רישיון סליקה לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן הון המניות המונפק והנפרע של מבקש הרישיון אינו פחות מהסכום שקבע הנגיד, בצו, באישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 7(ג), בשינויים המחויבים.

(ג) על רישיון סליקה יחולו הוראות סעיפים 6 ו-8, בשינויים המחויבים.

(ד) סולק שרישיונו בוטל, דינו לעניין הפקודה כדין סולק במשך שנה מיום הביטול, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 9(ב), בשינויים המחויבים.

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 566, מיום ה' באדר א' התשע"א (9 בפברואר 2011), עמ' 468.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התשע"א, עמ' 380.

² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187.

36. (א) בסעיף זה, "סולק בעל היקף פעילות רחב" – סולק שסלק 20 אחוזים או יותר ממספר העסקאות בכרטיסי חיוב שנסלקו בישראל בידי סולקים או מסכום התמורה הכולל ששולם לספקים בישראל בידי סולקים, בשנה שקדמה למתן ההוראה מאת המפקח לפי סעיף קטן (ב); לצורך חישוב השיעור כאמור רשאי המפקח לראות במנויים להלן, כולם או חלקם, כחלק מהסולק:

- (1) חברה שהסולק הוא בעל עניין בה;
- (2) חברה השולטת בסולק;
- (3) חברה שמי ששולט בסולק הוא בעל עניין בה.

(ב) סבר המפקח כי הדבר דרוש לשם הבטחת התחרות בתחום סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב או לשם הבטחת טובת הלקוחות או הספקים, רשאי הוא, בהתייעצות עם הממונה על הגבלים עסקיים, להורות כי סולק בעל היקף פעילות רחב יתקשר עם מנפיק לשם סליקת עסקאות בכרטיסי החיוב המונפקים בידי אותו מנפיק, אם מצא שסולק כאמור סירב להתקשר עם המנפיק מטעמים בלתי סבירים; לעניין זה –

(1) יראו, בין השאר, התניית תנאים בלתי סבירים, בידי סולק, להתקשרות עם מנפיק, כסירוב מטעמים בלתי סבירים;

(2) סירוב סולק להתקשר עם מנפיק שאינו נתון, לפי דין, לפיקוחו של המפקח או של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ייחשב כסירוב מטעמים סבירים.

36. (א) בסעיף זה, "מנפיק בעל היקף פעילות רחב" – מנפיק שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב התקפים שהונפקו בישראל, או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות שבוצעו בישראל באמצעות כרטיסי חיוב שהונפקו בישראל בשנה שקדמה לשנה שבה המפקח פרסם את רשימת המנפיקים לפי סעיף קטן (ד), והמפקח הודיע לו על כך לפי אותו סעיף קטן; לשם חישוב השיעור כאמור רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם המפקח ועם הממונה על הגבלים עסקיים להורות כי יראו במנויים להלן, כולם או חלקם, חלק מהמנפיק, אם סבר כי הדבר דרוש לשם הבטחת התחרות בתחום סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב או לשם הבטחת טובת הלקוחות או הספקים:

- (1) תאגיד שהמנפיק הוא בעל עניין בו;
- (2) תאגיד השולט במנפיק;
- (3) תאגיד שמי ששולט במנפיק הוא בעל עניין בו.

(ב) מנפיק בעל היקף פעילות רחב לא יסרב להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי החיוב שהנפיק, מטעמים בלתי סבירים; לעניין זה, יראו, בין השאר, התניית תנאים בלתי סבירים, בידי מנפיק, להתקשרות עם סולק, כסירוב מטעמים בלתי סבירים.

(ג) שר האוצר, בהתייעצות עם המפקח ועם הממונה על הגבלים עסקיים, רשאי לפטור מנפיק בעל היקף פעילות רחב מהוראות סעיף קטן (ב), אם סבר כי החלת הוראות הסעיף האמור על אותו מנפיק עלולה לפגוע בתחרות בתחום הנפקת כרטיסי החיוב כך שהתועלת מהחלת ההוראות לשם הבטחת התחרות בתחום סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב תהיה נמוכה מהפגיעה כאמור, ובהתחשב בטובת הלקוחות או הספקים.

(ד) המפקח יפרסם באתר האינטרנט של בנק ישראל, אחת לשנה, רשימה של מנפיקים בעלי היקף פעילות רחב ויודיע על כך למנפיקים בעלי היקף פעילות רחב שלא נכללו ברשימה כאמור בשנה שקדמה לשנת הפרסום.

(ה) (1) על אף הוראות סעיף 15א לפקודה, המפקח רשאי לגלות ידיעה או להראות מסמך לשר האוצר או למי מטעמו, ובלבד שנוכח כי לשם מילוי תפקידו של השר לפי סעיף זה יש צורך בגילוי הידיעה או המסמך.

(2) לא יגלה אדם ידיעה ולא יראה מסמך שנמסרו לו לפי הוראות סעיף זה; העובר על הוראות סעיף קטן זה, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 15א(ג) לפקודה.

תיקון סעיף 49 2. בסעיף 49 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "34" יבוא "36";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "47 ו-47ד" יבוא "36", ובמקום "לפי סעיף 9(ב) או סעיף 35" יבוא "לפי סעיפים 9(ב), 35 או 36א(ד)", או הוראות המפקח לפי סעיף 36 יב"ב.

תיקון סעיף 50 3. בסעיף 50(א) לחוק העיקרי, במקום "או 31(א)" יבוא "31(א) או 36" או המהווה הפרה של הוראה מהוראות המפקח לפי סעיף 36 יב"ב.

תיקון פקודת הבנקאות – מס' 27 4. בפקודת הבנקאות, 1941⁴, בסעיף 15 –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "תאגידים שדינם כדין תאגיד בנקאי";

(2) האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) לעניין סעיפים 5, 8, 8א, 8ג, 17 עד 18, 18ה, 9 עד 11א, 12, 14ב, 14ג, 14ה, 14ח(1), 14ט עד 14טו, ו-15 עד 15א, 2, דין סולק כהגדרתו בסעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, כדין תאגיד בנקאי"

תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) – מס' 16 5. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981⁵ –

(1) בסעיף 1, בהגדרה "תאגיד בנקאי", במקום "כמשמעותו באותו חוק" יבוא "כהגדרתו בסעיף 1 לחוק האמור, וסולק כהגדרתו בסעיף 36 לאותו חוק";

⁴ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85; ס"ח התש"ע, עמ' 474.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשע"א, עמ'...

- 7א. (א) בסעיף זה –
"שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב"
- "כרטיס חיוב", "סולק", "ספק" ו"עסקה" – כהגדרתם בסעיף 336 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁶;
"נותן שירותי ניכיון" – מי שנותן שירותי ניכיון בדרך עיסוק;
"שירותי ניכיון" – מתן אשראי לספק באמצעות הקדמת תשלום של תקבולים המגיעים לו מאת סולק בעבור עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי חיוב, בתמורה להמחאת זכותו של הספק לאותם תקבולים, וכן מתן אשראי לספק באמצעות הקדמת תשלום של תקבולים כאמור, הניתן בידי הסולק עצמו;
"תנאי ההתקשרות" – לרבות לעניין סוג העסקאות או התקבולים והיקפם, מחיר, תנאי תשלום ומועדי תשלום, מועדי חיוב וזיכוי וקביעת עמלות, לרבות עמלה להיקף מזערי של עסקאות.
- (ב) לא יפלה סולק, במישרין או בעקיפין, בין נותני שירותי ניכיון, ובכלל זה בינו כמי שנותן שירותים כאמור לבין נותני שירותי ניכיון אחרים, לרבות לעניין תנאי ההתקשרות.
- (ג) לא יסרב סולק לאפשר התקשרות בין נותן שירותי ניכיון לבין ספק, ובכלל זה לא יסרב להתקשר בעצמו עם נותן שירותי הניכיון, מטעמים בלתי סבירים; לעניין זה –
- (1) יראו, בין השאר, כל אחד מאלה כסירוב מטעמים בלתי סבירים:
- (א) סירוב לאפשר התקשרות בין נותן שירותי ניכיון לבין ספק, שאינו מנומק בכתב בתוך חמישה ימי עסקים, ובלבד שלבקשה לאפשר התקשרות כאמור צורפה הסכמתו של הספק להתקשרות;
- (ב) סירוב להתקשר בעצמו עם נותן שירותי ניכיון שאינו מנומק בכתב בתוך עשרה ימי עסקים;
- (ג) שינוי תנאי ההתקשרות שנקבעו בין סולק לבין ספק, במישרין או בעקיפין, בשל התקשרות הספק עם נותן שירותי ניכיון;
- (ד) נסיבות נוספות שקבע המפקח;
- (2) סירוב סולק לאפשר התקשרות או להתקשר בעצמו עם נותן שירותי ניכיון שאינו רשום במרשם נותני שירותי מטבע לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, אף שחלה עליו חובת רישום לפי החוק האמור ייחשב סירוב מטעמים סבירים.

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התש"ע, עמ' 474.

⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

(ד) לא יתנה סולק, במישרין או בעקיפין, מתן שירותי סליקה לספק או קביעת תנאי התקשרות מסוימים עימו לגבי שירותים כאמור בקבלת שירותי ניכיון ממנו או מנותן שירותי ניכיון מסוים";

(3) בסעיף 10(1), אחרי "למעט סעיפים 5, 5א, 5ג" יבוא "א7".

6. תיקון חוק כרטיסי חיוב – מס' 5
בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986⁸, בסעיף 7, המילים "על פי המוסכם בין המנפיק לבין הספק" – יימחקו.

7. תיקון חוק איסור הלבנת הון – מס' 9
בסעיף 11ג לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000⁹, אחרי פסקה (5) יבוא:
"6) שירותי ניכיון כהגדרתם בסעיף 7 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981¹⁰."

8. תחילה ופרסום ראשון של רשימת מנפיקים בעלי היקף פעילות רחב
(א) תחילתו של סעיף 36 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, תשעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה (להלן – יום תחילת הסעיף).

(ב) המפקח על הבנקים יפרסם פרסום ראשון של הרשימה כאמור בסעיף 36 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, עד יום תחילת הסעיף, על בסיס נתונים שנאספו על ידיו עד אותו מועד.

9. הוראות מעבר
(א) חברה אשר ערב יום תחילתו של חוק זה עסקה בישראל ברציפות, במשך תקופה של שלוש שנים לפחות, בסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב, יראו אותה כסולק למשך תקופה של שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה; המפקח על הבנקים רשאי להאריך את תקופת ששת החודשים כאמור, לגבי חברה מסוימת, ובלבד שאותה חברה הגישה בקשה לקבלת רישיון סולק לפי סעיף 36א לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, בתוך התקופה האמורה.

(ב) על אף הוראות סעיף 6 לחוק העיקרי, כפי שהוחל בסעיף 36א(ג) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, במתן רישיון סולק לחברה שמתקיים בה האמור בסעיף קטן (א) יובא בחשבון האמור בסעיף 6(2) לחוק העיקרי, בלבד.

יובל שטייניץ
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

⁸ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187; התשס"ח, עמ' 814.

⁹ ס"ח התש"ס, עמ' 293; התש"ע, עמ' 544.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.